

KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Administracja w świetle praw człowieka
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Administration in the light of human rights standard
Kierunek studiów	Administracja
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki prawne
Język wykładowy	Język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr Robert Tabaszewski
---	-----------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	15	IV	1

Wymagania wstępne	Prawo administracyjne. Student ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk prawnych w systemie nauk i relacjach do innych nauk zwłaszcza w zakresie prawa publicznego. Zna i rozumie zasady wykładni prawa. Zna podstawowe cechy i funkcje praw obywatelskich i praw jednostki. Ma wiedzę o roli organów procesowych. Ma podstawową wiedzę o różnych rodzajach instytucji prawa, służących ochronie praw jednostki. Zna i rozumie sposoby funkcjonowania wybranych instytucji prawa konstytucyjnego . Ma wiedzę o normach prawnych organizujących struktury i instytucje prawne o charakterze gwarancyjnym. Potrafi używać specjalistycznego języka prawnego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie prawa jak i odbiorcami spoza grona specjalistów.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

<ul style="list-style-type: none">
- Przekazanie i usystematyzowanie wiedzy o granicach praw człowieka w administracji.
- Opanowanie podstawowych wiadomości dotyczących praw człowieka i roli ich zadań.
- Poznanie podmiotów praw człowieka w administracji najbardziej narażonych na naruszenie.
- Określenie marginesu ochrony dopuszczalności naruszenia praw człowieka.
- Opanowanie podstawowych wiadomości dotyczących systemów ochrony praw człowieka w prawie krajowym i prawie międzynarodowym.
- Wyjaśnienie praktycznego zastosowania praw człowieka w ochronie praw jednostki.
- Wskazanie mechanizmów ochrony w układzie administracyjnoprawnym.
- Określenie podstawowych cech i funkcji instytucji chroniących i kontrolujących, czy prawa człowieka są przestrzegane.
- Omówienie uprawnień funkcjonariuszy publicznych w kontekście obowiązku ochrony praw człowieka w administracji publicznej i samorządowej.
- Wskazanie różnych rodzaju instytucji chroniących prawa człowieka oraz pogłębienie wiedzy w odniesieniu do wybranych instytucji prawnych w administracji publicznej i samorządowej. .
- Przekazanie specjalistycznego języka prawnego dotyczącego praw człowieka w administracji, co pozwoli porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie prawa jak i odbiorcami spoza grona specjalistów.
- Wyrobienie umiejętności w zakresie korzystania z różnych źródeł prawa i innych dokumentów administracyjnoprawnych.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Ma znaczną wiedzę na temat istoty nauk prawnych w zakresie prawa administracyjnego oraz ewolucji ich pojmowania.	K_W03
W_02	Posiada zaawansowaną wiedzę w zakresie prawa międzynarodowego oraz zasad jego implementacji do polskiego systemu prawa.	K_W09
W_03	Ma wiedzę dotyczącą form i procedur działania administracji publicznej.	K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi identyfikować rodzaj oraz charakter działań o charakterze administracyjno-prawnym wskazując na ich podmioty, przedmiot.	K_U6
U_02	Potrafi realizować indywidualną przedsiębiorczość oraz posiada wiedzę niezbędną do samodzielnego podjęcia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej.	K_U11
U_03	Potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi właściwymi dla pracowników administracji w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne; przewiduje skutki konkretnych działań.	K_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Realizuje indywidualne i zespołowe działania związane z funkcjonowaniem administracji publicznej. Działa w sposób planowy wybierając strategiczne rozwiązania, podejmuje działania na rzecz środowiska społecznego.	K_K03
K_02	Wskazuje i rozstrzyga problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą i działalnością.	K_K04
K_03	Przyjmuje odpowiedzialność za powierzone mu zadania.	K_K06

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none">
1. Międzynarodowa a krajowa ochrona praw człowieka.
2. Ochrona praw człowieka w regionalnym systemie ochrony w ONZ, Unii Europejskiej, OBWE i Radzie Europy.
3. Omówienie wybranych praw osobistych człowieka: do zdrowia i życia; do własności; do rzetelnego procesu; do prywatności, do wolności i bezpieczeństwa osobistego; do wolności sumienia i wyznania.
4. Krajowe organy ochrony praw człowieka a układy administracyjne.
5. Administracja a prawa człowieka.
6. Decyzja administracyjna jako źródło praw i uprawnień podmiotowych człowieka.
7. Prawo do dobrej administracji. Odpowiedzialność urzędnika za naruszenie praw człowieka.
8. Pracownik administracji jako podmiot podwójnie związany: jako podmiot uprawniony i jako podmiot zobowiązany.
9. Wertykalne i horyzontalne działanie prawa człowieka w sferze prawa administracyjnego.
10. Europejskie i krajowe standardy prawa człowieka do dobrej administracji.
11. Europejski Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej.
12. Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawach administracyjnych.
13. Prawo do przyzwoitej legislacji administracyjnej.
14. Krajowa Szkoła Administracji Publicznej im. Lecha Kaczyńskiego a dobre praktyki administracyjne.
15. Odpowiedzialność władz krajowych za naruszenia praw człowieka w administracji.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Praca z tekstem, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja	Referat, Sprawozdanie, Kolokwium, Obserwacja, Praca pisemna	Uzupełnione i ocenione kolokwium, referat, karta oceny
W_02	Wykład problemowy, Dyskusja	Referat, Sprawozdanie, Kolokwium, Obserwacja, Praca pisemna	Uzupełnione i ocenione kolokwium, referat, karta oceny
W_03	Wykład problemowy, Dyskusja,	Referat, Sprawozdanie, Kolokwium, Obserwacja, Praca pisemna	Uzupełnione i ocenione kolokwium, referat, karta oceny
UMIĘTNOŚCI			
U_01	Rozmowa sokratyczna, Studium przypadku (case study), Praca zespołowa	Sprawdzenie umiejętności praktycznych, Referat	Uzupełnione i ocenione kolokwium, Plik z referatem
U_02	Analiza tekstu, Praca zespołowa, Dyskusja, Metoda SWOT	Sprawdzenie umiejętności praktycznych, Referat	Uzupełnione i ocenione kolokwium, Plik z referatem
U_03	Analiza tekstu, Praca zespołowa, Dyskusja, Metoda SWOT	Sprawdzenie umiejętności praktycznych, Referat	Uzupełnione i ocenione kolokwium, Plik z referatem, Karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Odgrywanie ról, Studium przypadku (case study), dyskusja, metoda projektu	Obserwacja, prezentacja	Uzupełnione i ocenione kolokwium, Plik z referatem, Karta oceny pracy w grupie
K_02	Studium przypadku (case study), dyskusja, metoda projektu, Praca w parach	Obserwacja, prezentacja	Uzupełnione i ocenione kolokwium, Plik z referatem, Karta oceny pracy w grupie
K_03	Studium przypadku (case study), dyskusja, metoda projektu	Obserwacja, prezentacja	Uzupełnione i ocenione kolokwium, Plik z referatem, Karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny:

W zakresie konwersatorium uzyskanie zaliczenia wymaga otrzymanie min. 51 % poprawnych odpowiedzi z końcowego testu jednokrotnego wyboru składającego się z 21 pytań. Stanowi to 70 % oceny końcowej. Pozostałymi składnikami oceny jest: opracowanie fakultatywnego referatu – 20% oraz aktywności na zajęciach – 10%. Poprawka kolokwium w formie ustnej – 3 pytania.

W przypadku nauczania zdalnego zaliczenie wymaga otrzymanie min. 51 % poprawnych odpowiedzi z końcowego testu w formie jednokrotnego wyboru składającego się z 21 pytań umieszczonego na platformie zdalnej. Poprawka kolokwium w formie zdalnej – 3 pytania, z czego do uzyskania oceny pozytywnej wymagana jest odpowiedź na przynajmniej dwa pytania.

Rozkład ocen dla wykładu i ćwiczeń: dst – 11-13 pkt; dst+ – 14-15; db – 16-18 pkt; db+ – 19-20 pkt; bdb –21 pkt.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	Min. 15

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Orzeszyna K., Skwarzyński M., Tabaszewski R., Prawo międzynarodowe praw człowieka, C.H. Beck, Warszawa 2020
Literatura uzupełniająca
1. Banaszak B., Bisztyga A., Complak K., Jabłoński M., Wieruszewski R., Wójtowicz K., System ochrony praw człowieka, Kraków 2005;
2. Jasudowicz T., Gronowska B., Balcerzak M., Lubiszewski M., Mizerski R., Prawa człowieka i ich ochrona – podręcznik dla studentów prawa i administracji, Toruń 2010.
Akty normatywne:
1. Karta Narodów Zjednoczonych San Francisco, 26 czerwca 1945 r., Dz.U. z 1947 r. Nr 23, poz. 90.
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Paryż, 10 grudnia 1948 r., U.N. Doc. A/810 at 71.
3. Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych, Nowy Jork, 16 grudnia 1966 r., Dz.U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167.
4. Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych, Nowy Jork, 16 grudnia 1966 r., Dz.U. z 1977 r., Nr 38, poz. 169.
5. Statut Rady Europy, Londyn, 5 maja 1949 r., Dz.U. z 1994 r. Nr 118, poz. 565 ze zm.
6. Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2, Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.
7. Europejska Karta Społeczna (zrewidowana), Strasburg, 3 maja 1996 r., E.T.S. Nr 163.
8. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Paryż, 7 grudnia 2000 r., Dz.Urz.UE z 2010 r. Nr C 83/389 PL.
9. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich, Dz.U. z 1987 r. Nr 21, poz. 123 ze zm.
11. Ustawa z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka, Dz.U. z 2000 r. Nr 6, poz. 69 ze zm.
12. Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, Dz.U. z 2009 r. Nr 52, poz. 417 ze zm.
13. Ustawa o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym z dnia 30 listopada 2016 r., Dz.U. z 2016 r. poz. 2072 ze zm.